

Katedra dokumentární tvorby**Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské ☒ / magisterské ☐**

Autor/ka práce: Michal Jiřinec

Název práce: VYŠŠÍ PRINCIP 2: MATURITA V LISTOPADU

Posudek vedoucí/ho práce ☐Posudek oponenta/ky ☒

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště):

Lucie Králová, KDT

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

- Vhodnost zvoleného cíle a přístupu a práce.....C
- Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....C-D
- Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....C
- Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce.....D
- Jazyková a stylistická úroveň práce.....C
- Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě) .....B
- Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava
.....
- Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....C

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F)

.....C

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namístě položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Na příkladu Krejčíkova filmu *Maturita v listopadu* autor slibuje „zaobírat se postupy, které Krejčík zvolil, etikou ve filmu a hranicí mezi fikčním a nonfikčním filmem“, neboť Krejčíkův původní záměr byl realizovat film hraný.

Výraz „zaobírat se“ pro mě nejlépe vystihuje povahu této svérázné práce. Ta osciluje mezi esejistickým přístupem s prvky humoru, vršením rešeršního, často pozoruhodného materiálu z citovaných rozhovorů směřujícího k popisu dnes už historického kontextu natáčení, dílčím analýzám Krejčíkovy režijní metody a etických problémů až k finálnímu manifestu autorových názorů na Krejčíkův postoj v souvislosti se sebervaždou ředilete Čebiše.

Oceňuji, že práce Michala Jiřince má, podobně jako Krejčíkův film, v něčem také povahu polemiky a zápasu, který svádí nejen s dílem ikonického režiséra, ale i s limity tzv.

dokumentární reprezentace a s ní spojených diváckých očekávání a etických dilemat.

V průzkumu *Maturity v listopadu* a kontextu jejího vzniku autor na začátku nastaví vysoká očekávání – text je psaný s humorem, v sebereflexivním duchu, se snahou pochopit, porozumět a podobně jako u Krejčíka „dobrat se pravdy“. Autor vychází z rozhovorů, které pořídil s Krejčíkovými spolupracovníky (dramaturgové, asistent režie) a dokonce se mu podaří nalézt dva tehdejší studenty, kteří se natáčení s Krejčíkem účastnili. Škoda, že přepisy těchto rozhovorů nenabídne čtenáři v příloze a že s nimi pracuje spíše sporadicky.

Snaha o reflexi vlastního psaní ovšem místy sklouzává k alibisticky vyznívajícím větám („Nepodařilo se mi kontaktovat všechny protagonisty filmu a upřímně jsem tomu nevěnoval ani dostatečné úsilí, rozhodně ne tolik dostatečné, abych mohl činit závěry“). Častý výskyt podobných formulací působí, jakoby se autor pokoušel apriori předejít možné kritice tím, že si sám raději sype popel na hlavu, jakoby hledal zastírací manévry určité nedůslednosti a nedotaženosti své práce.

Autor záměrně nevolí konkrétní metodologii například při vedení rozhovorů ani nestanovuje žádné výzkumné otázky, ale v „mentálním baloňáku, který nosí detektivové“ se „osvobozuje ze spárů důsledné teorie“ a zve čtenáře na „vzrušující peripatetickou procházku“, při níž chce pojmenovat „základní problémy, které určité filmové postupy přinášejí“. Tento příslib Jiřinec víceméně naplnil. Zprvu sice na své cestě poněkud prodlévá u omšelých, ale stále podstatných milníků vytyčujících známé problémy s definicí dokumentárního filmu, postupně se ale vydává do temnějších hlubin etických dilemat a k vlastním úvahám a interpretacím. Všímá si analogií mezi svým psaním a dokumentárním přístupem, když přesně popisuje co svou prací dělá „Stříhám větu za větou, nechám si navzájem odpovídat lidi, kteří se v realitě třeba ani nesetkali, nicméně v mém materiálu získávají nový smysl ve skladbě, kterou určuji já sám. Vše již bylo stejně vymyšleno.“

Za přínosné považuji, že autor zkouší konkrétněji nasvítit kvality Krejčíkova filmu („krásné pátrání po pravdě, korektní přístup k moderování debaty a umožnění tehdejším studentům vztáhnout se k autoritě, která není vykloubená“) a nabízí svou interpretaci eticky ambivalentní situace: Ředitel Čebiš měl možnost ve filmu nevystoupit. Krejčík měl ve filmu zřetelněji reagovat na Čebišovu smrt, jeho figura je z filmu „nevyjmutelná“. Upozorňuje i na produkční rámeček: nikdo ze zúčastněných pravděpodobně nepodepsal informovaný souhlas. A v závěru dokonce přichází s vlastní verzí etického kodexu, který vnímám jako završení jeho průzkumné cesty: „Nebýt svévolný, nepromyšlený, neopodstatněný. Netvořit se zlým úmyslem. To z pozice tvůrce. Prospělo by ale, kdyby si divák uvědomil, že stejně jako může manipulovat autor, může manipulovat i protagonista.“

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku C.

Datum: 2.9.2022

Podpis: Lucie Králová